

opusdei.org

Św. Josemaría dziś (16)

Biuletyn Informacyjny Opus Dei: "Serce, które tylko potrafiło kochać".

05-07-2020

PDF po hiszpańsku: [Un corazón que solo sabía amar \(PDF\)](#)

1. Miłość u Św. Josemaríi

„Jako chrześcijanie jesteśmy zakochani w Miłości. Pan nie chce, byśmy byli oschli, oziębli jak bezduszna materia. Chce, byśmy byli

przepojeni Jego miłością!”^[1]. Święty Josemaría wielokrotnie tłumaczył swobodnie werset „Bóg jest Miłością” jako „Bóg jest czułością”, aby podkreślić ludzki wymiar miłości chrześcijańskiej.

Słowo „serce” w Piśmie Świętym odnosi się do całej istoty ludzkiej z jej uczuciami, myślami, chęciami, mocnymi pragnieniami i decyzjami. „«Serce» odnosi się do «centrum» osoby, z którego wypływa wszelka myśl i wszelkie działanie. Jest to siedziba miłości — czegoś o wiele więcej niż uczuć, jak czasem stwierdzają niektórzy autorzy. Święty Josemaría podkreśla to wyraźnie: «Kiedy mówimy o sercu ludzkim, nie odnosimy się tylko do uczuć, lecz mamy na myśli całą osobę, która pragnie, miłuje i obcuje z innymi. A w sposobie wyrażania się ludzi, jaki przejęło Pismo Święte, żebyśmy mogli zrozumieć sprawy Boże, serce jest uważane za

streszczenie i źródło, za wyraz i największą głębię myśli, słów i czynów. Człowiek wart jest tyle, ile jest warte jego serce, możemy powiedzieć naszym językiem (...). Kiedy w Piśmie Świętym mowa jest o sercu, nie chodzi o przemijające uczucie, przynoszące emocje lub łyzy. O sercu mówi się w odniesieniu do osoby, która, jak ukazał sam Pan Jezus, zwraca się cała - duszą i ciałem — ku temu, co uważa za swoje dobro: *Bo gdzie jest twój skarb, tam będzie i serce twoje* (Mt 6,21)»^[2].

Święty Josemaría „na przykładzie swojego życia pokazał, co oznacza *mieć serce*. Obdarzony serdecznością, dobrym humorem, głęboką intuicją, wielkimi pasjami, umiał okazywać miłość konkretnie, również w sposób materialny, z ludzkim zainteresowaniem (...). To, co było widoczne w jego osobie, nawiązywało do najgłębszej podstawy (...): «Miłować — to znaczy

mieć wielkie serce, współczuć
troskom tych, którzy nas otaczają,
umieć przebaczać i być
wrozumiałym: poświęcić się razem
z Chrystusem za wszystkie dusze.
Jeśli sercem będziemy miłować
Chrystusa, nauczymy się służyć i
będziemy bronić prawdy w sposób
jasny i z miłością»^[3] —.

---

2. Miłość w życiu codziennym

Papież Franciszek, w katechezie na temat Roku Wiary, stwierdził, że miłość jest największym bogactwem Kościoła „dlatego życie jednością w Kościele i komunią miłości oznaczają, że nie zabiega się o własny interes, lecz dzieli cierpienia i radości braci (por. 1 Kor 12, 26), z gotowością, by nieść ciężary słabszych i ubogich”^[4] —.

W piątą rocznicę kanonizacji Św. Josemaríi ksiądz Javier Echevarría opublikował artykuł zatytułowany *El resplandor de la caridad* [Blask miłości], w którym pokazywał, jak ten Święty życia codziennego praktykował miłość każdego dnia swojego życia. Ksiądz Javier stwierdzał, że „chrześcijańska miłość nigdy nie polega na czymś instrumentalnym, nie pragnie osiągać innych celów; miłość jest bezinteresowna”^[5]. Dla Św. Josemaríi życie miłością w życiu codziennym domagało się, aby „mieć wielkie serce, współczuć troskom tych, którzy nas otaczają, umieć przebaczać i być wyrozumiałym: poświęcić się razem z Chrystusem za wszystkie dusze”^[6].

Jak zaświadczał w *Bruździe*, miłość nie może być dostosowywana albo dopasowywana do potrzeb samego siebie, tylko do potrzeb innych^[7]. I tak, „kochaj i praktykuj miłość

bliźniego, bez ograniczeń i bez dyskryminacji, ponieważ ta cnota jest znamieną dla uczniów Mistrza. — Jednakże ta miłość nie może prowadzić cię — bo przestałaby być cnotą — do osłabiania wiary, do zacierania konturów, które ją określają, do łagodzenia jej do tego stopnia, że się zamieni, jak chcieliby niektórzy, w coś bezkształtnego, co nie ma siły ani mocy Bożej”^[8].

Nauczanie Św. Josemaríi na temat miłości opiera się na miłości Chrystusa. „Miłość Jezusa do ludzi jest niezgłębnym aspektem Bożego misterium, miłości Syna do Ojca i do Ducha Świętego”^[9]. Jako cnota miłość jest powołana do rozwoju, do powiększania, do wzrastania. W związku z tym Św. Josemaría utrzymuje, że byłoby czymś naiwnym myśleć, że wymogi miłości wypełnia się łatwo: zawsze potrzebny jest osobisty wysiłek^[10]].

3. Wolność w miłości

„Nie posiadamy — podkreślał Św. Josemaría — jednego serca, aby kochać Boga, a drugiego, aby kochać stworzenia, tym naszym biednym cielesnym sercem kochamy miłością ludzką, która, jeżeli jest zjednoczona z miłością Chrystusową, jest również nadprzyrodzona. Taką właśnie a nie inną miłość mamy pielęgnować w duszy”^[11].

W pierwszym szkicu o Św. Josemaríi, który ukazał się w rok po jego śmierci, Salvador Bernal pisał: „Jak to określił prałat Álvaro del Portillo we wrześniu 1975 r., właśnie jedną z cech Założyciela Opus Dei «było owo cudowne połączenie wielkiego, wysoko szybującego serca z umiłowaniem tego, co znikome, a co dostrzec mogą jedynie źrenice rozszerzone miłością»”^[12].

„To wielkie i żarliwe serce tak łatwo utożsamiające się z cudzym

cierpieniem nacierpiało się niewymownie w latach czterdziestych, ponieważ doznawana ogromna niesprawiedliwość obrażała Boga, wprowadziła w błąd wiele osób i prowadziła do znikczemnienia tych, którzy ją wyrządzali. Założyciel Opus Dei umiał kochać i milczał, przebaczał i modlił się bagatelizując swój heroizm”^[13] ___.

„Założyciel Opus Dei miał serce prawdziwie rodzicielskie i dlatego rozumiał doskonale uczucia wszystkich rodziców. Zawsze też pamiętał o rodzinach członków Opus Dei. Gdy pracowali gdzieś daleko, sam ich zachęcał, by często do rodzin pisali, przekazywali im dobre wieści, pozwalali im brać udział w swych radościach, bo nic tak nie cieszy rodzicielskiego serca, jak szczęście dzieci”^[14] ___.

Ta relacja między miłością i innymi cnotami była obszernie omawiana przez Św. Josemarię. „Bądźcie pewni, że jeśli chrześcijanin naprawdę pragnie postępować uczciwie wobec Boga i wobec ludzi, potrzebuje wszystkich cnót, przynajmniej potencjalnie. Lecz zapytacie mnie: Ojcze, a co z moimi własnymi słabościami? Odpowiem wam: Czy chory lekarz nie może leczyć nawet wtedy, gdy jego dolegliwość jest chroniczna? Czy jego choroba przeszkadza mu w wypisaniu odpowiedniej recepty innym chorym? Oczywiście, że nie. Aby leczyć innych, wystarczy mu odpowiednia wiedza i stosowanie jej z taką samą troskliwością, z jaką zwalcza własne dolegliwości”^[15].

O wiele więcej przejawów miłości rozumianej i praktykowanej przez Św. Josemarię podaje jego najnowsza biografia *Niech liczy się tylko Jezus*^[16]. Ilustrowana ponad 300 zdjęciami,

mapami, infografikami i odręcznymi notatkami ułatwia zrozumienie życia Założyciela dzięki wielu żywym obrazom.

4. Praktykować miłość bez granic

„Nie ma takiego serca, które, choćby tkwiło głęboko w grzechu, nie kryło jednak w sobie, niczym żaru w popiele, jakiejś iskierki dobra. I ilekroć pukałem do takiego serca, zwracając się do niego słowem Chrystusa w cztery oczy, otrzymywałem zawsze odpowiedź”[17]. Jedna z nauk Św. Josemaríi głosi, że ludzkie cnoty tworzą fundament cnót nadprzyrodzonych, dlatego że pobudzają gotowość konieczną do aktów właściwych dla tych ostatnich, zwłaszcza, jeżeli odnoszą się do miłości.

Powyższy cytat znajduje się w homilii z 1941 roku, która została opublikowana właśnie pod tytułem

„Cnoty ludzkie”. Święty rozważa tam między innymi: męstwo, pogodę ducha, cierpliwość, wielkoduszność, pracowitość, pilność, prawdomówność, prostotę, naturalność, i tak dalej. Kiedy mówi o roztropności, stwierdza, że „mądrość serca nadaje wielu innym cnotom cel i kierunek”. Praktykujący cnoty „chrześcijanin jest jednym z członków społeczeństwa, w jego sercu jest wylewająca się radość tego, który przy stałej pomocy łaski Bożej chce pełnić wolę Ojca. Nie czuje się ofiarą, kimś upośledzonym czy zniewolonym. Kroczy z podniesioną głową, ponieważ jest człowiekiem i jest dzieckiem Bożym. Nasza wiara nadaje pełną wartość tym cnotom (...). Dlatego naśladowca Chrystusa potrafi — nie dzięki własnym zasługom, lecz dzięki łasce Bożej — przekazać swemu otoczeniu tę wiedzę, którą wielu przeczuwa, ale nie pojmuje: to, że prawdziwe szczęście, autentyczna służba

bliźniemu może przyjść jedynie poprzez Serce naszego Zbawiciela, który jest *perfectus Deus, perfectus Homo* — doskonały Bóg i doskonały człowiek”^[18].

„Głęboką radość sprawia mi rozważanie, że Chrystus zechciał być w pełni człowiekiem, z ciałem takim jak nasze. Wzrusza mnie kontemplowanie cudu Boga, który kocha sercem człowieka”^[19].

Słowa, które możemy uważać za akt strzelisty skierowany do Jezusa: „Daj nam serca na miarę Twojego Serca”, to końcówka punktu 813 *Bruzdy*, który odnosi się do człowieczeństwa Pana: „Dzięki Ci, mój Jezu, że zechciałeś stać się prawdziwym Człowiekiem, z Sercem kochającym i najmiłszym, które miłuje aż do śmierci i cierpi; które napełnia się radością i bólem; które zachwyca się drogami ludzi i pokazuje nam drogę prowadzącą do nieba; które

heroicznie podporządkowuje się obowiązkowi i kieruje się miłosierdziem; które czuwa nad biednymi i bogatymi; które troszczy się o grzeszników i o sprawiedliwych... — Dziękuję Ci, mój Jezu, i daj nam serca na miarę Twojego Serca!”^[20] —.

---

[1] Josemaría Escrivá, Przyjaciele Boga, 183.

[2] Ugo Borghello, Diccionario de san Josemaría, hasło „Corazón” <Serce>, z cytatem z: Josemaría Escrivá, To Chrystus przechodzi, 164, Monte Carmelo 2013, str. 280.

[3] Tamże, z cytatem z To Chrystus przechodzi, 158.

[4] 4 Papież Franciszek, Audiencja generalna, Rzym, 6 XI 2013 r.

[5] ABC, 6 października 2007 r.

[6] To Chrystus przechodzi, 158.

[7] Por. Josemaría Escrivá, Bruzda, 748.

[8] Josemaría Escrivá, Kuźnia, , 456.

[9] To Chrystus przechodzi, 169.

[10] Por. Juan Ignacio Ruíz Aldaz, Diccionario de san Josemaría Escrivá de Balaguer, Hasło „Caridad”, str. 198.

[11] Przyjaciele Boga, 229.

[12] Salvador Bernal, Josemaría Escrivá de Balaguer. Szkic biografii Założyciela Opus Dei, tłum. Maciej Stasiński, Księgarnia Św. Jacka, Katowice, 1991, str. 117.

[13] Tamże, str. 248.

[14] Tamże, str. 42.

[15] 15 Przyjaciele Boga, 161.

[16] Jesús Gil-Enrique Muñíz, Niech liczy się tylko Jezus. Ilustrowana biografia św. Josemaríi Escrivy, założyciela Opus Dei, tłum. Bronisław Jakubowski, Biuro Informacyjne Opus Dei w Polsce, Warszawa 2020, 240 str.

[17] Przyjaciele Boga, 74.

[18] Tamże, 93.

[19] To Chrystus przechodzi, 107.

[20] Bruzda, 813.